

به نام خدا

بیماری مارک در طیور:

بیماری مارک یک بیماری ویروسی بسیار مسری در طیور است که با لنفوم سلول T و بزرگ شدن اعصاب محیطی مشخص می‌شود. معیارهای استاندارد مورد استفاده برای تشخیص شامل شرح حال، علائم بالینی، کالبد گشایی و هیستوپاتولوژی است.

جوجه‌ها مهم‌ترین میزبان طبیعی برای ویروس بیماری مارک (MDV) یا (Marek's disease virus) هستند، یک آلفا هرپس وابسته به سلول است و در گروه سایتومگالوویروس (cytomegalovirus) قرار گرفته است و به دلیل قابلیت بالای انتقال آن، فرض بر این است که هر گله، به جز گله‌هایی که تحت شرایط سخت‌کاری از بیماری‌زایی نگهداری می‌شوند، آلوده هستند. اگرچه بیماری بالینی همیشه در گله‌های آلوده آشکار نیست، اما کاهش در نرخ رشد و تولید تخم مرغ ممکن است از نظر اقتصادی بسیار حائز اهمیت باشد.

این بیماری در ابتدا به عنوان یک بیماری فلج‌کننده توصیف می‌شد، اما امروزه به عنوان یک بیماری حاد همراه با تومور در اندام‌های احشایی متعدد ظاهر می‌شود. با وجود موفقیت واکسن‌ها در کاهش تلفات ناشی از بیماری در ۳۰ سال گذشته، سویه‌های MDV تکامل مستمری را در واگیری نشان داده‌اند که توانایی غلبه بر پاسخ‌های ایمنی ناشی از واکسن‌ها را به دست آورده‌اند. در این دوره، نسل‌های مختلفی از واکسن‌های MD برای محافظت از پرندگان در برابر سویه‌های خطرناک MDV معرفی شده‌اند.

علائم بیماری مارک در پرندگان:

اگر پرندگان شما فلج شدند یا نمی‌توانند بال و گردن خود را تکان دهند، بدانید به بیماری مارک مبتلا شده‌اند. از دیگر علائم بیماری مارک در طیور می‌توان به کاهش ناگهانی وزن، افسردگی و مرگ ناگهانی، ریزش پر، کوری و نابینایی اشاره کرد.

این بیماری به طور مستقیم بر سیستم عصبی و بافت‌های اصلی بدن تاثیر می‌گذارد. تاثیرگذاری مارک بر بدن طیور به نحوی است که می‌تواند تمامی اعضای بدن اعم از پوست، شریان‌های اصلی و سیستم عصبی را تحت تاثیر خود قرار دهد. لازم به ذکر است هر چقدر میزان نفوذ بیماری مارک در بدن طیور بیشتر باشد شما تلفات بالاتری را خواهید داشت. لذا باید این بیماری را تشخیص، درمان و پیشگیری نمایید. در ادامه مطلب خواهیم گفت چگونه این بیماری را درمان و پیشگیری نمایید.

اقداماتی که جهت پیشگیری میتوان انجام داد:

برای این که بتوانید از این بیماری پیشگیری نمایید باید پرندگان خود را واکسیناسیون کنید. با استفاده از نظر دامپزشک می توانید از واکسن های مختلف برای مقاوم سازی بدن پرندگان استفاده نمایید. معمولاً دامپزشکان با توجه به شرایطی که هر پرنده دارد، همانند سوبه و دوز ویروس، سن در معرض قرار گرفتن پرنده، آنتی بادی مادر، جنسیت میزبان و ژنتیک، سوبه و دوز ویروس واکسن و چندین عامل محیطی از جمله استرس واکسن های مختلفی را به شما توصیه می کنند.

اما همانطور که گفته شد ایمنی زایی واکسن ها با تکامل بیماری در هر دوره کاهش میابد و لازم است واکسن ها نیز تغییر کند .

روش های زیر در جهت پیشگیری و تایید ایمنی زایی واکسن مورد استفاده قرار گرفته است:

(۱) ممیزی ذخیره سازی، (۲) بازسازی و تجویز واکسن ها، (۳) اجرای روش های عملیاتی استاندارد برای روش های مختلف، (۴) بررسی سازگاری مواد افزودنی با واکسن های MD (۵) استفاده از رنگها در حین تجویز واکسن برای تایید جذب واکسن.

علل عمده شیوع بیماری مارک عبارتند از:

استفاده نادرست از واکسن ها، شرایط غیربهداشتی، تأثیر سایر عوامل بیماری زا که باعث اثرات سرکوب کننده سیستم ایمنی می شوند، موقعیت های استرس زا، و تکامل انواع جدید ویروس بیماری مارک (MDV) بیماری مارک معمولاً از طریق تنفس وارد بدن طیور می شود. این بیماری بعد از گذشت ۵ روز می تواند بدن پرندگان را از لحاظ ایمنی ضعیف نماید. هر چه قدرت این ویروس در بدن پرندگان بیشتر باشد، میزان تلفات نیز بیشتر خواهد بود، البته این بیماری قابل انتقال به انسان نیست.

تشخیص بیماری مارک:

علاوه بر علائم معمولی که پیش تر گفته شد، کالبد گشایی و بررسی بیوپسی از بافت ها است. اکثر آزمایشگاه های حیوانی تشخیصی می توانند این بیماری را در نمونه های کالبد گشایی آزمایش کنند.

جمع بندی:

در نهایت عوامل بسیار زیادی وجود دارد که می تواند زمینه ساز بیماری مارک در طیور باشد. مهمترین عاملی که می تواند زمینه ساز بیماری مارک در طیور باشد، استرس است. نوک چینی، جابجایی گله و بر هم زدن آرامش محیطی جوجه ها می توانند عواملی باشند که باعث استرس در طیور شوند و باید تا جایی که امکانش

هست طیور را از استرس دور نگه‌داشت. در ادامه برای جلوگیری از بیماری مارک در گله واکسیناسیون جوجه های یک روزه یا تحویل جوجه های واکسن شده است و بعد پرنده‌گان حدود ۴-۷ روز زمان نیاز دارند تا واکسن ایمنی زایی مطلوب را ایجاد کند، در این مدت جوجه ها را باید از سایر پرنده‌گان دور نگه داشت و برای آنها نگهداری جداگانه گذاشت. نگهداران باید دوش بگیرند و در صورت نیاز لباس عوض کنند تا بتوانند بین گروه های سنی مختلف رفت و آمد کنند.

فهرست منابع:

<https://www.msdevetmanual.com/poultry/neoplasms/marek-s-disease-in-poultry>

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/B9780120883790500098>

<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S1090023304001285>

<https://extension.psu.edu/mareks-disease-in-chickens>

<https://paravarsanat.com/%D8%A8%DB%8C%D9%85%D8%A7%D8%B1%DB%8C-%D9%85%D8%A7%D8%B1%DA%A9/>